FOTO: NEOVÍZIA

LASEROVÉ OPERÁCIE DIOPTRIÍ LIMITUJÚ ICH VÝŠKA A VEK PACIENTA

Operuje bez skalpela

MUDr. RADOVAN PIOVARČI z kliniky Neovízia je jediným očným chirurgom na Slovensku certifikovaným na operácie očí femtosekundovým laserom. Pacienta po zákroku už oko nebolí.

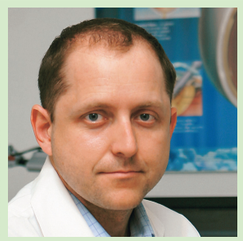

FOTO: MIRO MIKLAS

MUDr. Radovan Piovarči
očný chirurg

Aké zrakové problémy sa najčastejšie vyskytujú u mladých ľudí a detí?
Najčastejšie sú refrakčné chyby oka, teda také, čo súvisia s dioptriami. Krátkozrakosť, ďalekozrakosť, astigmatizmus. Často sa vyskytuje aj strabizmus – škúlenie a poznáme aj detský sivý zákal.

Operujete strabizmus aj u dospelých ľudí?
Iba u dospelých. Vieme im pomôcť i vtedy, keď predchádzajúce operácie boli neúspešné. Škúlenie detí zatiaľ operačne neriešime. U dospelých je to kozmetická operácia, u detí má však škúlenie rozhodujúci vplyv na videnie. Škúliace oko sa stane tupozrakým a to je problém na celý život.

Čo znamená, že sa oko stane tupozrakým?
Je to komplexný stav, nie je to iba problém oka. Postihnuté sú oko, nervová dráha aj zrakové centrum v mozgu. Najčastejšou prvotnou príčinou tupozrakosti je refrakčná chyba oka, ale najmä stav, keď jedno oko vidí kvalitatívne oveľa lepšie. To „horšie“ oko začne byť z mozgu centrálne utlmované. Obraz z oboch očí je veľmi rozdielny a mozog si vyberie obraz z toho „lepšieho“ oka. Pacient druhým okom vlastne vôbec nevidí. On si to neuvedomuje, pretože ak zatvorí „lepšie“ oko, tým druhým vidí. Keď však otvorí obidve, oko s horším videním sa vypne. Ak sa vypne na určitý čas v detstve, keď sú ešte všetky mechanizmy a reflexy v mozgu plastické, vzniká nemenný stav. Zmeniť sa dá približne do šiesteho, siedmeho roku života. Ak sa takáto nastupujúca chyba zraku u dieťaťa zistí, treba to urýchlene riešiť. Ak sa tento stav nezachytí alebo sa ho nepodarí liečiť, vzniká aj škúlenie. Tupozrakosť býva prvotnou príčinou škúlenia.

Čo je to astigmatizmus? Chyba rohovky?
Astigmatizmus je refrakčná chyba. Rohovka je najsilnejšou šošovkou v oku, má približne 45 dioptrií, zaostruje lúče do sietnice. Ideálne by mala mať parabolický tvar ako anténa. Má teda určité zakrivenie. Ak je to zakrivenie väčšie alebo menšie vo všetkých miestach rohovky, vtedy hovoríme o plusových alebo mínusových hodnotách dioptrií od ideálu. Ak je však rohovka v jednej osi zakrivená viac ako v osi kolmej na ňu, je tam porucha zakrivenia, ktorú nazývame astigmatizmus. Poznáme rôzne druhy tejto poruchy, osi môžu byť naklonené a sú aj zmiešané druhy porúch.

Dá sa aj táto chyba operovať?
Spočiatku sa laserom táto chyba odstrániť nedala, pretože prístroj dokázal z rohovky zbrúsiť len rovnakú vrstvu vo všetkých jej častiach. Princíp laserových operácií refrakčných chýb je totiž v stenčovaní centrálnej časti rohovky. Asi pred štyrmi rokmi sa začal používať špecializovaný softvér ovládajúci laserovú hlavicu prístroja, ktorý dokáže veľmi presne zamerať miesta, kde treba rohovku stenčiť viac či menej, a preto vieme takto riešiť aj astigmatizmus.

Čo sa ešte rieši laserovými operáciami?
Vieme odstrániť chyby, ktoré odborne nazývame aberácie vyššieho rádu. Sú to zložité poruchy zakrivenia rohovky. Zistilo sa to špecializovanými vyšetreniami pacientov, ktorí ani po refrakčných operáciách nevidia dobre, hoci majú nula dioptrií. Týchto aberácií je dvanásť druhov. Rohovka sa môže rôznymi spôsobmi vlniť, mať rôznu hrúbku... Je to anatomický stav, ktorý sa nevyvíja.

Čo je to femtosekundový laser?
Minulý rok v septembri sme s ním začali robiť ako prví na Slovensku. Je to metóda, kde sa pomocou laserového žiarenia zrezáva veľmi presne tkanivo v určitej hĺbke rohovky, nie na jej povrchu, nedochádza k dotyku skalpela s okom. Po odklopení tkaniva nasleduje samotná operácia excimerovým laserom. Operujeme pod nervovými zakončeniami v rohovke, čiže pacienta to ani po zákroku vôbec nebolí. Pri bežnom zákroku je hojenie dosť bolestivé.

FOTO: NEOVÍZIA

Každému očnému zákroku musí predchádzať kompletné vyšetrenie.

Existujú nejaké obmedzenia?
Obmedzuje nás výška dioptrií. Pri refrakčných chybách prístroj funguje od plus šesť do mínus dvanásť dioptrií, v tom je zahrnutý aj astigmatizmus.

MARCELA FUKNOVÁ

Nabudúce: Oči – seniori

odborníci radia

Bolesti ramena

Mám problémy s ramenným kĺbom, pravou pažou si nedokážem umyť ani chrbát. Bolesť je často neznesiteľná. Pokúšal som sa liečiť, lekár mi navrhol injekcie do kĺbu. Natieram sa masťami, ohrievam si kĺby biolampou, nič nepomáha. Čo mám ešte robiť?
Stanislav

S týmto problémom sa v ambulancii stretávame často. Vzhľadom na anatomickú a biomechanickú zložitosť ramenného kĺbu a úzke prepojenie s krčnou a hornou časťou hrudnej chrbtice prináleží diagnostika a liečba skúsenému ortopédovi. Príčiny ťažkostí môžu byť v krčnej chrbtici a vtedy bolesť vyžaruje do ramena, ale aj v samotnom ramennom kĺbe, presnejšie jeho artróza. Najčastejšími dôvodmi obmedzenia rozsahu hybnosti v ramene býva poškodenie okolitého mäkkého tkaniva (búrz, svalov a šliach), zápal, degenerácia spôsobená starnutím, tiež predchádzajúcimi úrazmi a opakovanými mikrotraumami (hlavne pri nadhlavových športoch a prácach), zmenenými anatomickými pomermi a v neposlednom rade rôznymi reumatickými chorobami. V tomto z ďaleka nie úplnom zozname možných príčin bolesti nám na stanovenie diagnózy okrem anamnézy a klinického vyšetrenia pomáhajú pomocné vyšetrenia – RTG, USG, MRI a vyšetrenie krvi. Diagnóza potom určuje aj postup liečby. Vo vašom prípade budú možno stačiť obstrek a vhodné cviky, prípadne i medikamentózna liečba. Možno tiež aplikovať injekcie do kĺbu, poslednou možnosťou je operačný zákrok. Úspech liečby, na ktorej nezriedka participujú aj iní odborníci (fyzioterapeut, reumatológ, neurológ), závisí od stanovenia príčiny ťažkostí.

„Najčastejšou príčinou bolestí v ramene býva poškodenie okolitého mäkkého tkaniva.“

MUDr. Jozef Šoltýs
ortopéd

Krivé chodidlá

Náš 13-mesačný syn už tri mesiace behá. Je veľmi rýchly a obratný. Lenže pri chôdzi mu chodidlá smerujú dovnútra, aj keď je naboso, aj v topánkach. Vyrovná sa to časom?
Miriam

Pokiaľ synček nekríva, nedáva najavo bolesť a prospieva, bude stačiť, ak pri najbližšej návšteve detského lekára poukážete na tento problém. On zhodnotí chlapcov stav a pri podozrení na možný ortopedický problém vás pošle k odborníkovi.

MUDr. Jozef Šoltýs
ortopéd

Svoje otázky posielajte na e-mailovú adresu **odbornici@zivot.sk** alebo nám píšte na **ŽIVOT, Prievozská 14, P. O. BOX 45, 820 04 Bratislava 24, heslo Odborníci radia**

SILA PRÍRODY
Bylinné čaje a prípravky z liečivých rastlín
NOVÉ V PONUKE
FYTOPHARMA, a. s.
Dukelských hrdinov 651
901 27 Malacky

Materina dúška
sypaný aj porciovaný
Obsahuje účinné látky, ktoré majú priaznivý vplyv pri ochoreniach horných ciest dýchacích, podporuje vykašliavanie, priaznivo pôsobí na trávenie, vylučovanie žalúdočných štiav a žlče. Vďaka svojim protizápalovým účinkom je vhodná na obklady a kúpele aj ako kloktadlo pri zápaloch ústnej dutiny.

Bylinná zmes na dobrý zrak
porciovaný - výživový doplnok
Zmes bylín, ktoré priaznivo pôsobia na regeneráciu očí unavených napr. dlhodobým sledovaním monitoru počítača alebo šoférovaním, pomáhajú chrániť zrak pred nepriaznivými vonkajšími vplyvmi a procesmi starnutia.

Bylinný čaj na pálenie záhy - porciovaný
Čaj obsahuje zmes bylín, ktoré priaznivo pôsobia pri prekyslení žalúdka, pálení záhy a pri pocite preplneného žalúdka.

Bylinná zmes na podporu imunity
porciovaný - výživový doplnok
Zmes bylín, ktoré priaznivo pôsobia na odolnosť organizmu proti infekciám a posilnenie imunity. Odporúča sa najmä v období zvýšeného výskytu infekčných ochorení.

Zázvorový čaj s mätou - porciovaný
Zázvor (ďumbier) spolu s mätou priaznivo pôsobia pri tráviacich ťažkostiach, nadúvaní, prekyslení žalúdka, pomáhajú pri ochoreniach horných ciest dýchacích a priaznivo pôsobia pri chrípke a chorobách z prechladnutia.

VIAC INFORMÁCIÍ hľadajte vo svojej LEKÁRNI
www.fytopharma.sk
INZERCIA ZV5224